

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juin 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 1991
portant réforme de certaines
entreprises publiques économiques
et le Code des sociétés afin de garantir
la présence des femmes
dans les instances délibératives
des entreprises publiques autonomes
et des sociétés cotées**

TEXTÉ ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION CHARGÉE DES PROBLÈMES
DE DROIT COMMERCIAL ET ÉCONOMIQUE

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 1991
portant réforme de certaines
entreprises publiques économiques,
le Code des sociétés et la loi du 19 avril 2002
relative à la rationalisation du fonctionnement et
de la gestion de la Loterie Nationale
afin de garantir la présence des femmes
dans le conseil d'administration
des entreprises publiques autonomes,
des sociétés cotées et de la Loterie Nationale**

(nouvel intitulé)

Documents précédents:

Doc 53 **0211/ (S.E. 2010):**

- 001: Proposition de loi de Mme Burgeon et consorts.
- 002 et 003: Amendements.
- 004: Rapport.
- 005: Texte adopté par la commission.
- 006: Amendements.
- 007: Avis du Conseil d'État.
- 008 et 009: Amendements.
- 010: Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 juni 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart 1991
betreffende de hervorming van sommige
economische overheidsbedrijven
en tot wijziging van het Wetboek
van vennootschappen, teneinde te garanderen
dat vrouwen zitting hebben
in de beslissingsorganen van de autonome
overheidsbedrijven en de genoteerde
vennotschappen**

TEKST AANGENOMEN DOOR DE
COMMISSIE BELAST MET DE PROBLEMEN INZAKE
HANDELS- EN ECONOMISCH RECHT

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart 1991
betreffende de hervorming van sommige
economische overheidsbedrijven,
tot wijziging van het Wetboek van
vennotschappen en tot wijziging van de
wet van 19 april 2002 tot rationalisering van
de werking en het beheer van de Nationale
Loterij, teneinde te garanderen dat vrouwen
zitting hebben in de raad van bestuur van de
autonome overheidsbedrijven, de genoteerde
vennotschappen en de Nationale Loterij**

(nieuw opschrift)

Voorgaande documenten:

Doc 53 **0211/ (B.Z. 2010):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Burgeon c.s.
- 002 en 003: Amendementen.
- 004: Verslag.
- 005: Tekst aangenomen door de commissie.
- 006: Amendementen.
- 007: Advies van de Raad van State.
- 008 et 009: Amendementen.
- 010: Verslag.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk
Abréviations dans la numérotation des publications:		
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN: Plenum
COM:	Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
Publications officielles éditées par la Chambre des représentants		
Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers		

Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

CHAPITRE 1ER Disposition générale Article 1er La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution. CHAPITRE 2 Modification de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques Art. 2 Dans l'article 18 de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, modifié par l'arrêté royal du 18 octobre 2004, il est inséré un § 2bis rédigé comme suit: “§ 2bis. Un tiers au moins des membres du conseil d'administration désignés par l'État belge ou par une société contrôlée par l'État belge sont de sexe différent de celui des autres membres. Pour l'application de la présente disposition, le nombre minimum requis de ces membres de sexe différent est arrondi au nombre entier le plus proche. Si le nombre d'administrateurs de sexe différent n'atteint pas le minimum fixé par la présente disposition, le prochain administrateur nommé est de ce sexe, <u>faute de quoi</u>, sa nomination est nulle. Il en va de même si une nomination a pour <u>effet de faire baisser le nombre de ces administrateurs de sexe différent sous ce nombre minimum requis</u>.”. CHAPITRE 3 Modifications du Code des sociétés Art. 3 L'article 96, § 2, alinéa 1er, du Code des sociétés, inséré par la loi du 6 avril 2010, est complété par un 6° rédigé comme suit: “6° un aperçu des efforts consentis afin qu'au moins un tiers des membres du conseil d'administration soient de sexe différent de celui des autres membres.”.	HOOFDSTUK 1 Algemene bepaling Artikel 1 Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. HOOFDSTUK 2 Wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven Art. 2 In artikel 18 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 oktober 2004, wordt een § 2bis ingevoegd, luidende: “§ 2bis. Ten minste een derde van de leden van de raad van bestuur die worden aangewezen door de Belgische Staat of door een door de Belgische Staat gecontroleerde vennootschap is van een ander geslacht dan dat van de overige leden. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het vereiste minimumaantal van die leden van een ander geslacht afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal. Indien het aantal bestuurders van een ander geslacht kleiner is dan het bij deze bepaling vastgestelde minimum, is de eerstvolgende bestuurder die wordt benoemd van dat geslacht. Zo niet, is zijn benoeming nietig. Hetzelfde geldt indien een benoeming ertoe leidt dat het aantal <u>van die bestuurders van een ander geslacht</u> daalt tot onder <u>dit vereiste minimumaantal</u>.”. HOOFDSTUK 3 Wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen Art. 3 Artikel 96, § 2, lid 1, van het Wetboek van vennootschappen, ingevoegd bij de wet van 6 april 2010, wordt aangevuld met een 6°, luidende: “6° een overzicht van de ondernomen inspanningen om er voor te zorgen dat ten minste een derde van de leden van de raad van bestuur van een ander geslacht is dan dat van de overige leden.”.

Art. 4

Dans le même Code, il est inséré un article 518bis rédigé comme suit:

“Art. 518bis. § 1er. Dans les sociétés dont les titres sont admis aux négociations sur un marché réglementé visé à l’article 4, au moins un tiers des membres du conseil d’administration sont de sexe différent de celui des autres membres. Pour l’application de la présente disposition, le nombre minimum requis de ces membres de sexe différent est arrondi au nombre entier le plus proche.

§ 2. Si le nombre d’administrateurs de sexe différent n’atteint pas le minimum fixé au § 1er, la prochaine assemblée générale constitue un conseil d’administration conformément à ce qui est prévu à ce paragraphe. En cas de non-respect de cette disposition, tout avantage, financier ou autre, de tous les administrateurs, lié à l’exécution de leur mandat, est suspendu. Ces avantages seront rétablis lorsque la composition du conseil d’administration devient conforme au § 1er.

§ 3. Pour les sociétés dont les titres sont admis pour la première fois sur un marché réglementé visé à l’article 4, l’obligation prévue au § 1er doit être respectée à partir du premier jour du sixième exercice social qui commence après cette admission.

§ 4. Si le nombre minimum requis d’administrateurs de sexe différent de celui des autres administrateurs, fixé au § 1er, n’est pas atteint, le prochain administrateur nommé est de ce sexe, faute de quoi, sa nomination est nulle. Il en va de même si une nomination a pour effet de faire baisser le nombre de ces administrateurs de sexe différent sous ce nombre minimum requis.”

CHAPITRE 4

**Modification de la loi du 19 avril 2002
relative à la rationalisation du fonctionnement
et de la gestion de la Loterie Nationale**

Art. 5

Dans l’article 8, § 1er, de la loi du 19 avril 2002 relative à la rationalisation du fonctionnement et de la gestion de la Loterie Nationale, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

Art. 4

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 518bis ingevoegd, luidende:

“Art. 518bis. § 1. In vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 bedoelde gereglementeerde markt is ten minste een derde van de leden van de raad van bestuur van een ander geslacht dan dat van de overige leden. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het vereiste minimumaantal van die leden van een ander geslacht afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal.

§ 2. Indien het aantal bestuurders van een ander geslacht kleiner is dan het bij § 1 bepaalde minimum, stelt de eerstvolgende algemene vergadering een raad van bestuur samen overeenkomstig het bepaalde in die paragraaf. Wordt deze bepaling niet nageleefd, dan wordt elk voordeel, financieel of ander, van de bestuurders, verbonden aan de uitoefening van hun mandaat, geschorst. Deze voordelen worden opnieuw toegekend op het ogenblik dat de raad van bestuur samengesteld is in overeenstemming met § 1.

§ 3. Voor vennootschappen waarvan de effecten voor het eerst toegelaten worden op een in artikel 4 bedoelde gereglementeerde markt moet aan de bij § 1 bepaalde verplichting worden voldaan vanaf de eerste dag van het zesde boekjaar dat aanvangt na deze toelating.

§ 4. Indien het in § 1 bepaalde vereiste minimumaantal bestuurders van een ander geslacht dan dat van de overige bestuurders niet is bereikt, is de eerstvolgende bestuurder die wordt benoemd van dat geslacht. Zo niet, is zijn benoeming nietig. Hetzelfde geldt indien een benoeming ertoe leidt dat het aantal van die bestuurders van een ander geslacht daalt tot onder dit vereiste minimumaantal.”

HOOFDSTUK 4

**Wijziging van de wet van 19 april 2002
tot rationalisering van de werking
en het beheer van de Nationale Loterij**

Art. 5

In artikel 8, § 1, van de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

“Un tiers au moins des membres du conseil d’administration désignés par l’État belge ou par une société contrôlée par l’État belge sont de sexe différent de celui des autres membres. Pour l’application de la présente disposition, le nombre minimum requis de ces membres de sexe différent est arrondi au nombre entier le plus proche. Si le nombre d’administrateurs de sexe différent n’atteint pas le minimum fixé par la présente disposition, le prochain administrateur nommé est de ce sexe, faute de quoi, sa nomination est nulle. Il en va de même si une nomination a pour effet de faire baisser le nombre de ces administrateurs de sexe différent sous ce nombre minimum requis.”.

CHAPITRE 5 (NOUVEAU)

Évaluation

Art. 6 (nouveau)

Une évaluation par les Chambres législatives concernant l’impact de la présente loi sur la présence des femmes dans les instances délibératives sera réalisée pendant la douzième année qui suit la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

CHAPITRE 6

Entrée en vigueur

Art. 7 (ancien art. 6)

§ 1er. L’article 3 est applicable à partir du premier jour de l’exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

§ 2. L’article 518bis, § 1er et § 4 du Code des sociétés, inséré par l’article 4, est applicable à partir du premier jour du sixième exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Par dérogation à l’alinéa 1er, l’article 518bis, § 1er et § 4, y visé est applicable à partir du premier jour du huitième exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge* pour les sociétés dont les titres sont admis aux négociations sur un marché réglementé visé à l’article 4 du *Code des sociétés* et dont le flottant est inférieur à 50 % et pour les sociétés qui, sur une base consolidée, répondent à au moins deux des trois critères suivants:

“Ten minste een derde van de leden van de raad van bestuur die worden aangewezen door de Belgische Staat of door een door de Belgische Staat gecontroleerde vennootschap is van een ander geslacht dan dat van de overige leden. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het vereiste minimumaantal van die leden van een ander geslacht afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal. Indien het aantal bestuurders van een ander geslacht kleiner is dan het bij deze bepaling vastgestelde minimum, is de eerstvolgende bestuurder die wordt benoemd van dat geslacht. Zo niet, is zijn benoeming nietig. Hetzelfde geldt indien een benoeming ertoe leidt dat het aantal van die bestuurders van een ander geslacht daalt tot onder dit vereiste minimumaantal.”.

HOOFDSTUK 5 (NIEUW)

Evaluatie

Art. 6 (nieuw)

De Wetgevende Kamers evalueren in de loop van het twaalfde jaar na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* de impact ervan op de vertegenwoordiging van vrouwen in de beslissingsorganen.

HOOFDSTUK 6

Inwerkingtreding

Art. 7 (vroeger art. 6)

§ 1. Artikel 3 is van toepassing vanaf de eerste dag van het boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. Het bij artikel 4 ingevoegde artikel 518bis, § 1 en § 4 van het Wetboek van vennootschappen is van toepassing vanaf de eerste dag van het zesde boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

In afwijking van het eerste lid is het aldaar bedoelde artikel 518bis, § 1 en § 4, van toepassing vanaf de eerste dag van het achtste boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* voor vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 van het *Wetboek van vennootschappen* bedoelde geregelde markt en waarvan de waarde van de vrij verhandelbare aandelen minder dan 50 % bedraagt en voor vennootschappen die op geconsolideerde basis aan ten minste twee van de volgende drie criteria voldoen:

- a) nombre moyen de salariés inférieur à 250 personnes au cours de l'exercice concerné;
- b) total du bilan inférieur ou égal à 43 000 000 d'euros;
- c) chiffre d'affaires net annuel inférieur ou égal à 50 000 000 d'euros.

§ 3. L'article 518bis, § 2, du Code des sociétés, inséré par l'article 4, est applicable à partir du premier jour du septième exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Par dérogation à l'alinéa 1er, l'article 518bis, § 2, y visé est applicable à partir du premier jour du neuvième exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*, pour les sociétés dont les titres sont admis aux négociations sur un marché réglementé visé à l'article 4 du Code des sociétés et dont le flottant est inférieur à 50 % et pour les sociétés qui, sur une base consolidée, répondent à au moins deux des trois critères suivants:

- a) nombre moyen de salariés inférieur à 250 personnes au cours de l'exercice concerné;
- b) total du bilan inférieur ou égal à 43 000 000 d'euros;
- c) chiffre d'affaires net annuel inférieur ou égal à 50 000 000 d'euros.

§ 4. L'article 2, l'article 518bis, § 3, du Code des sociétés, inséré par l'article 4, et l'article 5 sont applicables à partir du premier jour de l'exercice social qui commence après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

- a) gemiddeld aantal werknemers gedurende het betrokken boekjaar van minder dan 250 personen;
- b) balanstotaal van minder dan of gelijk aan 43 000 000 euro;
- c) jaarlijks netto-omzet van minder dan of gelijk aan 50 000 000 euro.

§ 3. Het bij artikel 4 ingevoegde artikel 518bis, § 2, van het Wetboek van vennootschappen is van toepassing vanaf de eerste dag van het zevende boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

In afwijking van het eerste lid is het aldaar bedoelde artikel 518bis, § 2, van toepassing vanaf de eerste dag van het negende boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* voor vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde gereglementeerde markt en waarvan de waarde van de vrij verhandelbare aandelen minder dan 50 % bedraagt en voor vennootschappen die op geconsolideerde basis aan ten minste twee van de volgende drie criteria voldoen:

- a) gemiddeld aantal werknemers gedurende het betrokken boekjaar van minder dan 250 personen;
- b) balanstotaal van minder dan of gelijk aan 43 000 000 euro;
- c) jaarlijks netto-omzet van minder dan of gelijk aan 50 000 000 euro.

§ 4. Artikel 2, het bij artikel 4 ingevoegde artikel 518bis, § 3, van het Wetboek van vennootschappen en artikel 5 zijn van toepassing vanaf de eerste dag van het boekjaar dat aanvangt na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.